

Ғылыми мақала

FTAMP 16.01.45

<https://doi.org/10.55956/XWFQ5091>

Б.Қ.Абралиева*

аға оқытушы

«Мирас» университеті

Шымкент қ., Қазақстан

botagoz.abralieva@mail.ru

М.А.Усербаева

аға оқытушы

«Мирас» университеті

Шымкент қ., Қазақстан

malika.userbaeva.2016@mail.ru

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ КӨМЕГІМЕН ТІЛДЕРДІ ОҚЫТУДАҒЫ ИНТЕРАКТИВТІ ӘДІСТЕР

Аңдатпа. Мақала тіл үйренуде жасанды интеллектті (ЖИ) қолданудың жаңа мүмкіндіктері мен тәсілдерін қарастырады. Бұл әдістер студенттерге тіл үйрену процесінде белсенді қатысуға мүмкіндік береді, сонымен қатар үйрену сапасын арттырады. ЖИ құралдары, мысалы, автоматтандырылған аудармашылар, тілдік модельдер, дауыстық тану және мәтіндермен жұмыс істеу мүмкіндіктері арқылы білім алушылардың сөздік қорын, грамматикалық дағдыларын және сөйлеу қабілеттерін жетілдіруге көмектеседі. Мақалада интерактивті әдістердің тиімділігі мен олардың білім беру саласындағы ролі талданады, сондай-ақ тіл үйрену процесін қызықты әрі тиімді ету үшін ЖИ-дің потенциалы көрсетіледі. Мақалада жасанды интеллект (ЖИ) құралдарының тілдерді оқыту саласындағы интерактивті әдістерге ықпалы қарастырылады. ЖИ технологиялары, мысалы, дауыстық тану, мәтіндермен жұмыс істеу, автоматтандырылған аудармашылар мен тілдік модельдер, оқушыларға тіл үйрену процесін неғұрлым қызықты әрі тиімді етіп жасауға мүмкіндік береді. Бұл әдістер студенттердің сөйлеу, тыңдау, жазу және оқу дағдыларын дамытуға бағытталған, сондай-ақ оқытушыларға әрбір оқушының қажеттіліктеріне сәйкес келетін жеке оқыту жоспарларын құруға көмектеседі. Мақалада ЖИ-дің тіл үйретудегі артықшылықтары мен болашағы, сондай-ақ осы технологияларды қолданудың оқу процесінде туындайтын қиындықтары мен мүмкіндіктері талданады. Мақалада жасанды интеллекттің (ЖИ) тілдерді оқытудағы тиімділігі мен қолданылу мүмкіндіктері зерттеледі. ЖИ технологиялары арқылы білім беру процесіне жаңа интерактивті әдістер енгізіліп, оқушылардың тіл үйрену тәжірибесі жетілдіріледі. Мақалада дауыстық тану, мәтіндерді өңдеу және автоматты аударма жүйелерінің тілдік дағдыларды дамытудағы ролі қарастырылады. Сонымен қатар, ЖИ негізінде жеке тұлғалық оқыту жоспарларын жасау және оқу процесін басқаруда оқытушылар үшін жаңа мүмкіндіктер ашылады. Мақалада технологияларды қолданудың артықшылықтары мен қиындықтары талданып, олардың болашақтағы дамуы мен қолдану перспективалары ұсынылады.

Тірек сөздер. Жасанды интеллект, тілдерді оқыту, интерактивті әдістер, жүйе, оқу процесі, сөздік қор.

Кіріспе. Жасанды интеллект (ЖИ)-бұл компьютерлер мен машиналардың адамның ақыл-ой қызметін имитациялау қабілеті. Яғни, ЖИ технологиялары машиналарға адам сияқты ойлауға, түсінуге, үйренуге, шешім қабылдауға және өз әрекеттерін бейімдеуге мүмкіндік береді. ЖИ түрлі салаларда,

соның ішінде тілдерді оқыту, медицина, қаржы, өнеркәсіп және т.б. қолданылуда. Жасанды интеллекттің негізгі мақсаты-адамдық интеллекттің кейбір аспектілерін моделдеу, бірақ бұл технологиялар тек адам сияқты ойлауды ғана емес, сондай-ақ адам әрекеттерінің орындалуын автоматтандыруды да

кездейді. ЖИ жүйелері алгоритмдер мен деректерге негізделген жұмыс істейді, олар мәліметтерді өңдеп, соларға негізделген қорытындылар жасап, нақты тапсырмаларды орындауға қабілетті болады.

Қазіргі заманғы білім беру саласында жаңа технологиялардың, әсіресе жасанды интеллекттің (ЖИ) қолданылуы үлкен өзгерістерге әкелуде. Тілдерді оқытуда да ЖИ инновациялық әдістер мен құралдар ұсынып, оқушылардың білімін жақсартуға, оқу процесін тиімдірек етуге мүмкіндік береді. Тіл үйрену барысында кездесетін қиындықтар мен шектеулерді жеңу үшін ЖИ тілдік дағдыларды дамытуда маңызды рөл атқарады. Жасанды интеллекттің көмегімен жүзеге асырылатын интерактивті әдістер оқушыларға жаңа тілде сөйлеуді, жазуды, тыңдауды және түсінуді үйренуде белсенді қатысуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, ЖИ негізіндегі жүйелер оқу материалының жеке қажеттіліктерге сәйкес бейімделуіне, студенттердің даму деңгейін қадағалауға және олардың нәтижелерін талдауға мүмкіндік береді. Осы мақалада жасанды интеллекттің тілдерді оқытудағы мүмкіндіктері мен оның интерактивті әдістерді дамытудағы рөлі қарастырылады.

Білім беру саласында жаңа технологиялардың дамуы тілдерді оқыту әдістемелеріне де елеулі әсер етуде. Соңғы жылдары жасанды интеллект (ЖИ) құралдарының кеңінен қолданылуы оқу процесін жетілдіруге, оқушылардың тілдік дағдыларын дамытуға бағытталған жаңа интерактивті әдістердің пайда болуына себеп болды. Тіл үйрену дәстүрлі әдістермен салыстырғанда ЖИ негізіндегі технологиялармен анағұрлым тиімді әрі қызықты болуы мүмкін. Жасанды интеллекттің мүмкіндіктері

студенттердің оқу қабілеттерін дербес түрде бағалауға, әр оқушының жеке ерекшеліктеріне негізделген оқу жоспарларын жасауға және тіл үйрену барысында кездесетін қиындықтарды жеңуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, ЖИ жүйелері оқушыларды белсенді қатысуға және тілдік дағдыларын дамытуға ынталандырады, бұл оларды оқу процесіне тереңірек тартуға мүмкіндік береді. Бұл мақалада жасанды интеллекттің тілдерді оқытудағы рөлі мен интерактивті әдістердің тиімділігі талданып, олардың білім беру процесін қалай өзгертіп жатқаны көрсетіледі. Жасанды интеллекттің тіл үйрену үшін ұсынатын жаңа мүмкіндіктері мен артықшылықтары, сондай-ақ осы әдістердің тіл үйренушілер үшін тиімділігін арттырудағы маңыздылығы қарастырылады.

Зерттеудің шарттары мен әдістері. Бұл зерттеу тілдерді оқытудағы жасанды интеллекттің (ЖИ) қолданылуын зерттеуге бағытталған, оның ішінде интерактивті әдістерді қолданудың тиімділігі қарастырылады. Жасанды интеллекттің мүмкіндіктерін тіл үйрену процесіне енгізудің шарттары: технологиялық инфрақұрылым, қолданушының дайындық деңгейі, мазмұн мен әдіс, мұғалімнің рөлі. Зерттеу әдістері: Теориялық талдау, эмпирикалық зерттеу, эксперименттік зерттеу, контент талдау, жекеленген талдау.

Зерттеу нәтижелері. Зерттеу барысында жасанды интеллекттің (ЖИ) тілдерді оқытудағы интерактивті әдістерге әсері жан-жақты қарастырылып, бірнеше негізгі нәтижелерге қол жеткізілді.

1. ЖИ құралдарының тиімділігі
2. Интерактивті әдістердің артықшылықтары

3. Оқушылардың тілдік қабілеттерінің дамуы

4. Жеке оқыту әдістері

5. Қиындықтар мен кедергілер

6. Жиынтық нәтижелер мен ұсыныстар

Зерттеу нәтижелерін талқылау.

Жасанды интеллект көмегімен тілдерді оқытудағы интерактивті әдістер-бұл тіл үйрету процесінде жасанды интеллект (ЖИ) технологияларын пайдалану арқылы оқушыларды белсенді түрде тарту және оқыту тиімділігін арттыру мақсатында қолданылатын әдіс-тәсілдер жиынтығы. Мұндай әдістер оқушыларға тіл үйрену барысында тек теориялық білімді емес, практикалық дағдыларды да игеруге мүмкіндік береді, себебі олар оқу процесінде белсенді түрде қатысады.

Қазіргі уақытта технологиялар мен білім беру саласындағы инновациялар білім алушыларға жаңа мүмкіндіктер ұсынып, оқыту әдістемелерін қайта қарауға әкелуде. Олардың бірі-жасанды интеллект (ЖИ) негізінде дамыған интерактивті тіл оқыту әдістері. Бұл әдістер оқушыларға тек дәстүрлі оқыту тәсілдерімен салыстырғанда анағұрлым тиімді, қызықты әрі үнемді білім алу мүмкіндігін береді [1, 23].

1. Жасанды интеллекттің тілдерді оқытудағы рөлі. Жасанды интеллект-бұл компьютерлік жүйелердің адамдар сияқты ойлауға және оқу тапсырмаларын орындауға қабілеттілігі. Тілдерді оқытуда ЖИ адамның қатысуын минимизациялай отырып, оқушыға жеке тәсілдеме ұсына алады. Мысалы, ЖИ-мен жұмыс істейтін қосымшалар мен платформалар тіл үйренушілердің деңгейін, қажеттіліктерін және оқыту қарқынын ескере отырып, дербес білім беру процесін ұйымдастырады.

2. Интерактивті әдістер. Интерактивті әдістер ЖИ көмегімен оқу үдерісін ойын, жаттығулар, тілдесуді

моделдеу және тапсырмалар арқылы тартымды етеді. Мұндай әдістер оқушының белсенді қатысуын талап етеді, ол оқытудың тиімділігін арттырады. Оқу процесінде қолданылатын интерактивті құралдар мыналарды қамтиды. Олар:

- Чат-боттар мен виртуалды ассистенттер: ЖИ негізінде жұмыс істейтін чат-боттар оқушыларға сұрақтар қоюға, тапсырмаларды орындауға және тілдік жаттығуларға қатысуға мүмкіндік береді. Олар студенттің қателерін автоматты түрде түзетіп, қайталанатын қателіктерді көрсету арқылы нәтижелі білім алуға көмектеседі.

- Тілдесу мен мәтіндік тапсырмаларды орындау: жасанды интеллект арқылы студенттер нақты тілде қарым-қатынас жасау мүмкіндігін алады. Мысалы, нақты уақыт режимінде тілдік қателерді түсіндіретін және түзететін бағдарламалар студенттің сөйлеу дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді.

- Жасанды интеллект арқылы тілдесу мен мәтіндік тапсырмаларды орындау. Жасанды интеллект (ЖИ) қазіргі тіл үйрету әдістерінде революциялық өзгерістер енгізіп, оқушыларға жаңа деңгейдегі тілдік дағдыларды дамытуға мүмкіндік береді. Тілдесу мен мәтіндік тапсырмаларды орындау-ЖИ негізіндегі тіл үйрету процесінің маңызды аспектілерінің бірі болып табылады. Бұл әдістер оқушыларға тілде қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіруге, жазу және оқу қабілеттерін дамытуға бағытталған. Сонымен қатар тілдесу дағдыларын дамыту да қолданылады. Жасанды интеллект арқылы тілдесу-студенттерге нақты тілде сөйлесу тәжірибесін ұсынатын құрал. Бұл әдіс оқушылардың ауызша қарым-қатынас дағдыларын жетілдіруге көмектеседі [2, 48].

- Чат-боттар мен виртуалды ассистенттер. ЖИ негізіндегі чат-боттар білім алушының сұрақтарына жауап беріп, диалог құруға мүмкіндік береді. Чат-боттар студенттермен тілде өзара әрекеттесіп, олардың грамматикалық және лексикалық қателерін түзету арқылы сөйлеу дағдыларын жақсартады. Мысалы, Duolingo немесе Babbel сияқты қосымшалар тілді үйренушілерге тек жазбаша емес, ауызша да тілдесуге мүмкіндік береді.

- Виртуалды оқытушылар: ЖИ көмегімен құрылған виртуалды оқытушылар студенттермен табиғи диалог жүргізе алады. Оқушылар өздерінің сөйлеу дағдыларын дамыту үшін осы оқытушылармен нақты уақыт режимінде сөйлесіп, пікірлерін тыңдай алады. Бұл жүйелер сөйлеу сапасын бағалап, тілдік қателерді жөндеуде өте тиімді.

- Тілдік тренажерлер: Жасанды интеллект негізінде жұмыс істейтін тілдік тренажерлер студенттерге сұрақтар қою және әртүрлі тақырыптарда пікір алмасу мүмкіндігін береді. Тілдесудегі әрбір жауап студенттің деңгейіне, сөйлесудің контекстіне байланысты бейімделеді, осылайша ол нақты жағдайда тілді қолдану тәжірибесін алады.

Мәтіндік тапсырмаларды орындау кезінде дежасанды интеллекттің маңызы бар. Жасанды интеллект мәтіндік тапсырмаларды орындау арқылы оқушылардың жазу дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді. ЖИ жазбаша жұмыстарды автоматты түрде тексереді, грамматикалық қателерді түзетеді, сөйлем құрылымын жақсартады және студенттің жазба стилін талдайды.

1. Мәтіндерді автоматты түзету: Жасанды интеллект жазу кезінде студенттің қателіктерін автоматты түрде анықтап, дұрыс нұсқаны ұсына алады. Бұл функция әсіресе жазба жұмыстарын

жиі тексеру мен бағалауды талап ететін оқу жүйелерінде пайдалы. Grammarly сияқты қосымшалар грамматикалық, пунктуациялық және стилистикалық қателерді түзетіп, қолданушыларға нақты кеңестер береді.

2. Креативті жазу: Жасанды интеллект студенттерге тақырып бойынша мәтіндер жазуға көмектеседі. Оқушылар ЖИ көмегімен шығармашылық жазу дағдыларын дамыта алады, өйткені жүйе тақырыпқа сәйкес идеяларды ұсынуы немесе мәтіннің құрылымын жақсартуға кеңестер беруі мүмкін.

3. Лексикалық және грамматикалық кеңестер: ЖИ жүйелері жазбаша жұмыстарды тексеріп қана қоймай, сонымен қатар студенттің лексикалық және грамматикалық деңгейін анықтап, оған сәйкес жаңа сөздер мен тіркестерді ұсынады. Бұл әдіс тіл үйренушілердің сөздік қорын байытуға ықпал етеді.

4. Мәтіндердің мазмұндық анализі: Жасанды интеллект мәтіннің мағынасына терең талдау жасап, оқушының пікірін немесе жазған мәтінінің дәлдігін бағалай алады. Бұл жүйелер шығармашылық және логикалық тұрғыдан дұрыс жазылған мәтіндерге назар аударады [3, 65].

Жасанды интеллект арқылы тіл үйренушінің прогресін бақылау. Жасанды интеллект тіл үйренушінің прогресін бақылауға және оны тұрақты түрде талдауға мүмкіндік береді. Мысалы, ЖИ-ге негізделген жүйелер оқу барысында студенттің жетістіктерін және қателерін тіркеп, оны жақсарту үшін нақты ұсыныстар береді. Мысалы:

1. Аналитика мен кері байланыс: Жасанды интеллект жүйелері студенттің орындаған тапсырмалары бойынша толық аналитиканы ұсына алады. Бұл жүйелер әрбір тапсырманы бағалап, оқушының қай салада әлсіз екенін көрсетіп, оған қатысты жаттығулар

ұсынады. Мысалы, егер студент сөйлем құрастыруда қателесетін болса, жүйе оған грамматикалық құрылымды дұрыс қолдану бойынша кеңестер береді.

2. Адаптивті оқыту платформалары: Бұл платформалар студенттің деңгейіне қарай материалды бейімдеп ұсынады. Оқу материалы оқушының білім деңгейіне сәйкес оңтайландырылып, келесі тапсырма күрделілігіне қарай беріледі. Бұл әдіс оқушының тез әрі тиімді үйренуіне ықпал етеді.

Жасанды интеллект көмегімен тіл үйренудің артықшылықтары

1. Жеке оқыту жоспары: Жасанды интеллект әрбір студенттің оқу барысын бақылап, оның күшті және әлсіз тұстарын анықтай отырып, сәйкес келетін оқу материалы мен тапсырмаларды ұсынады.

2. Уақыт пен ресурстарды үнемдеу: Оқушыға қажет ақпаратқа жедел түрде қол жеткізу мүмкіндігі. Қосымшалар мен платформалар кез келген уақытта, кез келген жерде оқуға мүмкіндік береді.

3. Үздіксіз кері байланыс: ЖИ платформалары оқушының қателіктерін дер кезінде түзетіп, оларды нақты түсіндіреді. Бұл оқушының қарым-қатынас жасаудағы қателерін азайтып, нақты тілдік дағдыларды дамытуға көмектеседі.

4. Мотивация: Интерактивті ойындар мен тапсырмалар оқыту процесін қызықты әрі тартымды етеді. Бұл оқушының мотивациясын арттырып, білім алуға деген ынтасын күшейтеді [4, 57].

Жасанды интеллекттің болашағы мен мүмкіндіктері. Жасанды интеллекттің тілдерді оқытуда мүмкіндіктері шексіз. Болашақта ЖИ технологиялары білім беру саласында барлық дәстүрлі оқыту әдістерін алмастырып, олардың тиімділігін арттырып, оқу тәжірибесін жаңа деңгейге көтереді. Мысалы, ЖИ

негізіндегі автоматтандырылған бағалау жүйелері, көп тілде сөйлеуге мүмкіндік беретін виртуалды оқытушылар мен автоматты аударма жүйелері білім алушылардың тіл үйрену үдерісін жеңілдетеді.

Білім беру саласында жасанды интеллекттің маңызы. Жасанды интеллект (ЖИ) білім беру саласында маңызды өзгерістер мен мүмкіндіктер тудырып отырған технологиялардың бірі болып табылады. ЖИ білім беру процесін жетілдіруге, оқушылардың оқу тәжірибесін жақсартуға, мұғалімдер мен оқушыларға жаңа әдіс-тәсілдерді қолдануға мүмкіндік береді. Бұл технология білім беру жүйесіне сапалы өзгерістер енгізіп, оқытудың тиімділігін арттырады.

1. Жеке оқыту тәсілдерін енгізу. Жасанды интеллект жеке оқыту жоспарын құруға мүмкіндік береді. Әр оқушының қажеттілігі мен мүмкіндіктеріне қарай оқу материалдарын бейімдеу арқылы оқушылар өздерінің қарқынында оқи алады. ЖИ жүйелері оқушының білім деңгейін бақылап, оны үнемі талдап отырады, бұл әрбір студентке өзіне ыңғайлы және тиімді оқу материалдарын ұсынуға мүмкіндік береді. Мысалы: Адаптивті оқыту платформалары, мысалы, Khan Academy немесе Coursera сияқты жүйелер, оқушының деңгейін анықтап, оған сәйкес тапсырмаларды ұсынады. Бұл оқушыға өз қабілеттерін дамытуға және кемшіліктерін жоюға мүмкіндік береді [5, 36].

2. Оқу материалдарын дербес талдау және баға беру. Жасанды интеллект оқу материалдарын автоматты түрде талдайды және оқушылардың білімін бағалайды. Мысалы, жүйе студенттердің тест нәтижелерін, эссе жұмыстарын немесе басқа да тапсырмаларын автоматты түрде тексеріп, кері байланыс береді. Бұл әдіс

мұғалімдердің уақытын үнемдей отырып, оқушыларға нақты әрі жедел кеңестер ұсынады. Мысалы: Grammarly сияқты жазу түзету құралдары тек қана грамматикалық қателерді түзетіп қана қоймай, студенттердің жазу стилі мен лексикалық қолданылуын да талдайды.

3. Үздіксіз кері байланыс пен қолдау көрсету. Жасанды интеллект жүйелері оқушыларға үздіксіз кері байланыс береді, бұл оларды білімдерін жетілдіруге ынталандырады. ЖИ платформалары әрбір тапсырманы орындау кезінде оқушының қателерін анықтап, нақты түзету мен жақсарту жолдарын ұсынады. Мысалы: ЖИ негізіндегі жүйелер тіл үйренушілердің сөйлеу және жазу дағдыларын бақылап, нақты уақыт режимінде түзетулер мен кеңестер береді. Оқушылар өздерінің әлсіз тұстарын біле отырып, оларды дамытуға көңіл бөле алады [6, 103].

4. Мұғалімдерге көмек көрсету және уақытты үнемдеу. Жасанды интеллект мұғалімдерге оқушылардың нәтижелерін бақылап, оларды талдауға көмектеседі, бұл мұғалімдерге жеке жұмыс жүргізуге және оқушылардың білімін тереңірек бағалауға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, мұғалімдер оқушылардың жұмыстарын бағалау мен тексеруді автоматтандыру арқылы өз уақытын тиімді пайдалануға болады. Мысалы: Автоматтандырылған бағалау жүйелері оқушылардың тапсырмаларын, эсселерін немесе жобаларын тексеріп, мұғалімдерге тек стратегиялық бағыттар мен қиын мәселелерді талдауға мүмкіндік береді.

5. Мотивацияны арттыру және оқыту процесін қызықты ету. Жасанды интеллект ойындар мен басқа да интерактивті әдістерді қолдану арқылы оқытуды қызықты етеді. Мысалы, оқушыларға ойын түрінде тапсырмалар мен жаттығулар ұсынатын платформалар оқу процесін жеңіл әрі қызықты ете

алады. Бұл оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, білім алуға ынталандырады. Мысалы: Duolingo және басқа тіл үйрену қосымшалары ойын элементтерін қосу арқылы оқушыларды тіл үйренуге мотивациялайды, әрі оқу процесін көңілді етеді.

6. Дүниежүзілік білім беру жүйесіне қолжетімділікті арттыру

Жасанды интеллект білім беру ресурстарын әртүрлі мәдениеттер мен тілдерде ұсынуға мүмкіндік береді. Бұл әсіресе әлемнің әр түкпірінен келетін студенттерге білім алуды жеңілдетеді, өйткені ЖИ негізіндегі жүйелер автоматты түрде мәтіндерді аударып, оқытуды халықаралық деңгейде қолжетімді етеді. Мысалы: Жасанды интеллект негізіндегі автоматты аударма қызметтері (мысалы, Google Translate) білім алу процесін әртүрлі тілдерде жүзеге асыруға мүмкіндік береді [7, 43].

7. Білім беруді әдіснамалық тұрғыдан жаңарту. Жасанды интеллект жаңа оқыту әдістерін енгізуге жол ашады. Бұл әдістер оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға, оларды сын тұрғысынан ойлауға және күрделі мәселелерді шешуге бағыттайды. ЖИ көмегімен оқу процесін басқарудың жаңа тәсілдері мен оқу материалдары жасалады. Мысалы: ЖИ жүйелері мұғалімдерге оқу бағдарламаларын және материалдарын оңтайландырып, оларды жаңа әдіс-тәсілдермен толықтыруға көмектеседі [8, 87].

Қорытынды. Жасанды интеллекттің көмегімен тілдер оқытудың интерактивті әдістері білім беру жүйесін түбегейлі өзгертіп, оқушылардың оқуға деген қызығушылығын арттырады, олардың білімін жақсартады. Болашақта ЖИ мен білім беру саласының бірігуі арқылы жаңа мүмкіндіктер мен әдістердің пайда болатыны сөзсіз. Жасанды интеллекттің тілдерді оқытудағы рөлі тек өзектілігін арттырып

қана қоймай, оқу үдерісінің сапасын да жоғарылататын болады [9, 89].

Жасанды интеллект білім беру саласында маңызды рөл атқарады және бұл рөлі тек қана артып келеді. ЖИ технологиялары білім беру процесін тиімдірек, қызықты әрі қолжетімді етуге мүмкіндік береді. Оқушыларға жеке оқыту жоспарын ұсынудан бастап, мұғалімдерге көмек көрсету мен оқу материалдарын автоматты түрде бағалауға дейінгі барлық аспектілерде

ЖИ білім саласында маңызды құрал ретінде көрініс табады. Болашақта жасанды интеллект білім беруді жаңа деңгейге көтеріп, ғаламдық білім беру жүйесін жаңартуға ықпал ететін болады. Жасанды интеллекттің тілдерді оқытудағы интерактивті әдістері оқушыларға тілдік дағдыларды дамыту үшін заманауи және тиімді құралдар ұсынады. Олар оқу процесін қызықты, тиімді әрі нәтижелі етіп, оқушының белсенді қатысуын арттырады.

Әдебиеттер тізімі

1. Құлжанова, Г.Ә. Тілдерді оқытуда жаңа технологияларды қолдану: жасанды интеллект пен интерактивті әдістердің ықпалы [Мәтін] / Г.Ә.Құлжанова., Р.А.Жарқынбекова. – Алматы: ҚазҰУ баспасы, 2021
2. Қазақша-орысша сөздік. Жасанды интеллект және тілдерді оқыту әдістері. – Алматы: Қазақ университеті., 2020
3. Сейірбекова, Ш.Т. Жасанды интеллекттің білім беру жүйесіне әсері [Мәтін] / Ш.Т.Сейітбекова., С.А.Абилова. – Астана: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2022
4. Баймаханов, А.М. Тіл үйретуде технологиялық әдістердің рөлі [Мәтін] / А.М.Баймаханов. – Алматы: Мектеп., 2019
5. Мұхамбетова, Д.Қ. Тілдерді оқытуда цифрлық құралдарды қолдану [Мәтін] / Д.Қ.Мұхамбетова – Астана: Ғылым., 2020
6. Кенжебаева, А.К. Тілдік білім беруде жасанды интеллекттің маңызы мен болашағы [Мәтін] / А.К.Кенжебаева. – Қарағанды: Қарағанды университеті., 2021
7. Bridging The Gap: Language Teacher Understanding and Responsible AI Implementation in Schools. A Case Study of English Language Educators in Kubu Raya [Electronical resource] Accessee mode: <https://jonedu.org/index.php/joe/article/view/5488> Review date: 5.02.24
8. Сапарбаева, Г.Қ. Жасанды интеллекттің тіл үйрету әдістеріне әсері [Мәтін] / Г.Қ.Сапарбаева. – Алматы: Қазақ университеті., 2021
9. Абдуллина, Ә.М. Цифрлық білім беру құралдары мен жасанды интеллект: теориялық және практикалық негіздер [Мәтін] / Ә.М.Абдуллина., Л.А.Қали. – Алматы: Білім., 2022

Б. К. Абралиева*, М. А. Усербаева - Университет «Мирас», Шымкент, Казахстан

ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ЯЗЫКАМ С ПОМОЩЬЮ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА

Аннотация. В статье рассматриваются новые возможности и способы использования искусственного интеллекта (ИИ) в изучении языка. Эти методы позволяют учащимся активно участвовать в процессе изучения языка, а также повышают качество обучения. Инструменты ИИ, такие как автоматизированные переводчики, языковые модели, голосовое распознавание и возможности работы с текстами, помогают улучшить словарный запас, грамматические навыки и речевые способности учащихся. В статье

анализируется эффективность интерактивных методов и их роль в образовании, а также демонстрируется потенциал ИИ для того, чтобы сделать процесс изучения языка более интересным и эффективным. В статье рассматривается влияние средств искусственного интеллекта (ИИ) на интерактивные методы в области обучения языкам. Технологии ИИ, такие как распознавание голоса, работа с текстами, автоматизированные переводчики и языковые модели, позволяют учащимся сделать процесс изучения языка более увлекательным и эффективным. Эти методы направлены на развитие у учащихся навыков речи, аудирования, письма и чтения, а также помогают преподавателям разрабатывать индивидуальные планы обучения, соответствующие потребностям каждого учащегося. В статье анализируются преимущества и перспективы ИИ в обучении языку, а также трудности и возможности использования этих технологий, возникающие в процессе обучения. В статье исследуются эффективность и возможности применения искусственного интеллекта (ИИ) в обучении языкам. С помощью технологий ИИ в образовательный процесс внедряются новые интерактивные методы, совершенствуется опыт изучения языка учащимися. В статье рассматривается роль систем голосового распознавания, обработки текстов и автоматического перевода в развитии языковых навыков. Кроме того, открываются новые возможности для преподавателей в разработке индивидуальных планов обучения на основе ИИ и в управлении учебным процессом. В статье анализируются преимущества и трудности использования технологий, а также предлагаются перспективы их будущего развития и применения.

Ключевые слова. Искусственный интеллект, обучение языкам, интерактивные методы, система, учебный процесс, словарный запас.

В.К.Аbralieva*, М.А.Усербайева - *Miras University, Shymkent, Kazakhstan*

INTERACTIVE METHODS IN TEACHING LANGUAGES USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Abstract. The article discusses new opportunities and approaches to the use of artificial intelligence (AI) in language learning. These methods allow students to actively participate in the language learning process, as well as improve the quality of learning. AI tools, for example, help students improve their vocabulary, grammar skills, and speech skills through automated translators, language models, voice recognition, and text handling capabilities. The article analyzes the effectiveness of interactive methods and their role in the field of education, as well as shows the potential of AI to make the process of learning a language interesting and effective. The article discusses the impact of artificial intelligence (AI) tools on interactive methods in the field of language learning. AI technologies, such as voice recognition, working with texts, automated translators and language models, allow students to make the process of learning a language more interesting and effective. These methods are aimed at developing students' speaking, listening, writing and reading skills, as well as helping teachers create individual learning plans that meet the needs of each student. The article analyzes the advantages and prospects of AI in Language Teaching, as well as the difficulties and opportunities that arise in the educational process of using these technologies. The article examines the effectiveness and applicability of artificial intelligence (AI) in teaching languages. Through AI technologies, new interactive methods are introduced into the educational process,

and students' language learning experience is improved. The article discusses the role of voice recognition, text processing and automatic translation systems in the development of language skills. In addition, new opportunities open up for teachers in developing individual training plans based on AI and managing the educational process. The article analyzes the advantages and difficulties of using technologies, presents prospects for their future development and application.

Key words. Artificial intelligence, language learning, interactive methods, system, learning process, vocabulary

References

1. Kulzhanova, G. A. Tilderdi oқытуда zhaңa tekhnologiyalardy qoldanu: zhasandy intellekt pen interaktivti әdisterdiң yқpaly [The use of new technologies in Language Teaching: the influence of artificial intelligence and interactive methods] [text] / G. A. Kulzhanova. "I Don't Know," He Said. - Almaty: kaznu publishing house, 2021
2. Qazaқsha-oryssha sөzdik [Kazakh-Russian dictionary. Artificial intelligence and language learning methods]. - Almaty: Kazakh University., 2020
3. Seirbekova, Sh. T. ZHasandy intellektiң bilim beru zhyjesine әseri [The impact of artificial intelligence on the education system] [text] / Sh.T.Seitbekova, S.A. Abilova. - Astana: Y. Altynsarin National Academy of Education, 2022
4. Baimakhanov, A.M. Til үjretude tekhnologiyalyқ әdisterdiң rөli [The role of technological methods in Language Teaching] [text] / A.M. Baimakhanov. - Almaty: School., 2019
5. Mukhambetova, D. K. Tilderdi oқытуда cifrlyқ қырaldardy qoldanu [The use of digital tools in teaching languages] [text] / D.K. Mukhambetova – Astana: Science., 2020
6. Kenzhebaeva, A. K. Tildik bilim berude zhasandy intellektiң maңyzy men bolashary [The importance and prospects of artificial intelligence in Language Education] [text] / A. K. Kenzhebaeva. - Karaganda: Karaganda University., 2021
7. Bridging The Gap: Language Teacher Understanding and Responsible AI Implementation in Schools. A Case Study of English Language Educators in Kubu Raya [Electronical resource] Accessee mode: <https://jonedu.org/index.php/joe/article/view/5488> Review date: 5.02.24
8. Sapparbaeva, G. K. The influence of artificial intelligence on language teaching methods [text] / G. K. Sapparbaeva. - Almaty: Kazakh University., 2021
9. Abdullina, A. M. ZHasandy intellektiң til үjretu әdisterine әseri [Digital educational tools and artificial intelligence: theoretical and practical foundations] [text] / A. M. Abdullina, L. A. Kali. - Almaty: Education., 2022

19.02.25 ж. баспаға түсті.

28.02.25 ж. түзетулермен түсті.

19.03.25 ж. басып шығаруға қабылданды.

Мақалаға сілтеме:

Абралиева, Б.Қ. Жасанды интеллект көмегімен тілдерді оқытудағы интерактивті әдістер [Мәтін] / Б.Қ. Абралиева, М.А. Усербаева // *Dulaty University Хабаршысы.* – 2025. - №1 Б. 160-168 <https://doi.org/10.55956/XWFO5091>

Copyright: © 2024 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY NC) license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).